UNIWERSYTET ŁÓDZKI

VERITAS ET LIBERTAS • UNIVERSITAS LODZIENSIS •

Profesor

Marian Głosek

Profesor Marian Głosek urodził się w 1941 roku. Swą drogę naukową rozpoczął jako absolwent archeologii Uniwersytetu Łódzkiego i jednocześnie doktorant w Instytucie Historii Kultury Materialnej PAN. Dysertację poświęconą znakom i napisom na średniowiecznych mieczach przygotował pod kierunkiem profesora Andrzeja Nadolskiego, w tworzącym się zespole historii uzbrojenia w łódzkim Zakładzie Archeologii Polski Środkowej IHKM PAN. Jednak nie ograniczał się do rozwijania jednej dziedziny wiedzy, uczestniczył bowiem we wszystkich badaniach wykopaliskowych organizowanych przez Zakład w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX w., a także później. Były wśród nich wykopaliska prowadzone na terenie średniowiecznych i nowożytnych osad, grodzisk, zamków i dworów obronnych oraz badania pobojowisk.

To jednak studia bronioznawcze przyniosły Marianowi Głoskowi największe sukcesy i sławę. W ich wyniku powstały tak wartościowe prace, jak *Znaki i napisy na mieczach średniowiecznych w Polsce* (1973), *Miecze środkowoeuropejskie z X–XV w.* (1984), *Późnośredniowieczna broń obuchowa w zbiorach polskich* (1996). Badania te prowadził Jubilat w Zakładzie Archeologii Polski Środkowej IHKM (później Oddziale Łódzkim Instytutu Archeologii i Etnologii PAN), z którym związał się na prawie 40 lat. Z bronioznawstwem ściśle

związane są też wspomniane już wykopaliska na pobojowiskach, z których wymienić należy zwłaszcza Lubiszewo k. Tczewa, Grunwald oraz Raszyn.

Współpraca z profesorem Andrzejem Nadolskim oraz doświadczenie zdobyte na pobojowiskach były podstawowymi przyczynami tego, iż Profesor Marian Głosek znalazł się wśród pierwszych badaczy zbiorowych mogił polskich oficerów pomordowanych na Wschodzie. Dokonywał przez wiele lat ekshumacji grobów w Miednoje i w Katyniu. Wszystkie te prace były zawsze prowadzone zgodnie z wszelkimi kanonami sztuki archeologicznej, miały zatem charakter nie tylko ekshumacji, lecz także pracy naukowej, wykonywanej w ramach planu naukowego IAIE i PAN. Ich wynikiem był szereg publikacji przygotowanych przez Mariana Głoska, wśród których na pierwsze miejsce wysuwa się opracowanie *Katyń w świetle badań terenowych 1994–1995* (2004) pod jego redakcją.

Z archeologią w Uniwersytecie Łódzkim związał się Profesor M. Głosek ściślej ponownie w 1994 r. W powstałym w 1996 r. Instytucie Archeologii powierzono mu funkcję kierownika Katedry Bronioznawstwa IA UŁ. To właśnie w Instytucie Archeologii UŁ rozwinął kolejną pasję zawodową, czyli kształcenie kadry naukowej. Jego wykłady są bardzo cenione przez studentów, spośród których wykształcił ponad 50 magistrów. Zasługą Profesora jest fakt, że to właśnie bronioznawstwo stało się jedną z wizytówek Instytutu Archeologii UŁ, przyciągając na studia do Łodzi kandydatów z całej Polski. Profesor Głosek prowadził także seminarium doktoranckie, w ramach którego wypromował sześciu doktorów, pracujących dziś w kilku instytutach naukowych. Bardzo istotne było również zaangażowanie Profesora w inicjatywy studentów, takie jak konferencje z cyklu „Broń i Wojna" oraz wystawy organizowane przez Bronioznawcze Koło Naukowe Studentów Archeologii UŁ „Szare Banderia". Katedra Bronioznawstwa pod kierunkiem Profesora Mariana Głoska wraz z Instytutem Archeologii Mikołaja Kopernika w Toruniu współorganizowała także trzy konferencje bronioznawcze, gromadzące wybitnych specjalistów z Polski i Europy. W ostatnich latach Pan Profesor kierował poszukiwaniami zbiorowych mogił pomordowanych na poligonie na Brusie w Łodzi. Obecnie sprawuje opiekę naukową nad prowadzonymi przez Jego uczniów badaniami nekropolii wojennych.

Bardzo ważne miejsce w życiu Mariana Głoska zajmuje praca społeczna w towarzystwach naukowych: w Stowarzyszeniu Miłośników Dawnej Broni i Barwy, Stowarzyszeniu Naukowym Archeologów Polskich oraz w Łódzkim Towarzystwie Naukowym. W SMDBiB był prezesem Oddziału Łódzkiego oraz członkiem Zarządu Głównego, a w SNAP – przez dwie kadencje – prezesem Zarządu Głównego. Warte podkreślenia jest członkostwo Profesora w Komisji Archeologii Średniowiecza i Nowożytności Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN oraz w Prezydium Okręgowej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Łodzi, a także w Komisji ds. Upamiętnienia Ofiar Zbrodni Katyńskiej przy Radzie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie. Profesor Marian Głosek jest członkiem honorowym Rodziny Katyńskiej.

Zasługi w pracy naukowej i społecznej Profesora Mariana Głoska doczekały się uznania władz państwowych – został odznaczony Krzyżem Oficerskim i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką „Za opiekę nad zabytkami", Złotym Medalem „Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej", Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury, Odznaką za Zasługi dla Miasta Łodzi, Złotą Odznaką Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Broni i Barwy, Złotą Odznaką i Dyplomem Członka Honorowego Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich. Ponadto jest laureatem zespołowej nagrody naukowej im. Joachima Lelewela I Wydziału Nauk Społecznych PAN oraz zespołowej Nagrody I stopnia Rektora Uniwersytetu Łódzkiego.

Choć w 2014 r. Profesor przeszedł na emeryturę, to nadal utrzymuje ścisły kontakt z Instytutem Archeologii UŁ. Prowadzi m.in wykłady i seminarium na studiach podyplomowych „Rzeczoznawstwo uzbrojenia" oraz uczestniczy w seminariach doktorskich.

VERITAS ET LIBERTAS
UNIVERSITAS LODZIENSIS